

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ  
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ  
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ  
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14  
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ  
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ  
Αριθ. Έρωτ. ΠΕΠ. II. 7/1970

Α!  
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ  
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ



ΑΘΗΝΑΙ 1968  
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ  
Σειρά 1969- Μαγισσία 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

Τέρπειν

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... Καλλογή.....  
(παλαιότερον ὄνομα; Πέρικαινη...), Ἐπαρχίας Λαμβδαμόνας.  
Νομοῦ... Λακωνίας.....

2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Κωστὶ-  
άνης Παναγιώτης ἐπαγγέλματι διδάσκαλος.....  
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις... Καλλογή Σωάρτης.....  
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... αὐτῷ <8>....

3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:  
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Γεώργιος Μαχαίρας (πατρὶς-  
εὐνοῖα καὶ πατρὶς χερσὶν καὶ ἑνὶ διαστήματι εὐνοῖα)  
ἡλικία... 76.... γραμματικαὶ γνώσεις. Ἀποφοίτος Σχολαρχίου  
..... τόπος καταγωγῆς Καλλογή Λακωνίας  
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ..... ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖα ἀγροτικὰ περιοχὰ προσήλοντο διὰ σποράν καὶ ποῖα διὰ  
βοσκήν ποιμνίων; Ἀχαιοὶ καὶ Σαῖς καὶ Ἐρὶ καὶ Μαυρίαι-  
Ἡρώδια-Παλιόχορη-Κοκκινὴ Λακωνίας-Εὐκρίαι-Μαδάραι  
Ἐπὶ τῶν αὐτῶν χωρίων ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-  
ματα; .. Ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,  
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς  
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. ....  
Ἀδμήμον εἰς φυσικὰ πρόσωπα.....
- 3) Ὁ πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν τοῦ συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν  
γάμον τῶν τέκνων τοῦ, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν  
του; Τὴν διατηρεῖ συγκεντρωμένην διακρομένην καὶ  
τῶν τέκνων καὶ τὴν θανάτου τὸν ἑαυτοῦ καὶ τῶν τέκνων καὶ  
εἶναι εἰς τὸν...

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εις τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *ἢ ναι. ἔστιν. χωρὶς, ἄλλοι μετα-κοστροφοί κα' ἄλλοι χειρουργοί κτλ.*.....

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ασχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εις τὴν γεωργίαν ; *ναι.*.....

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὅρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; *δεν. ἐπὶ ἡμέραν. μεγάλα κτήματα.*.....

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισα-κατόροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;... ..

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα ; ).....

4) Ἐχρησιμοποιούντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέριμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίαν εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;.....

5) Ἐχρησιμοποιούντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναι, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;.....

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; *δεν. ἐπὶ ἡμέραν. εἰς ἄλλους τόπους.*.....

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), παραματευτάδες (ἐμποροί) κλπ. ;.....



δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθρυριοῦ, κλπ.) δι' ὀργώματος; ....

*Ἐλαιοεικόνα με ζωϊκὴν κόπρον ἐστὶν ὁ ἀγρὸς ἐφοδοῦνται.*

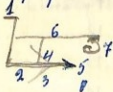
2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; *τὸ 1936. ἀπορριμμάτων θύνης συντακτικῶς.*

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; *τὸ σιδηροῦν ἄροτρον χρησὶ μοιχοῦνται ἀπὸ τὸ 1940.*

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; *Ἐχρησιμοποιεῖτο τὸ ἄροτρον εἰς τὰ κτήματα κατεσκευάσθη ἀπὸ τοῦ σιδηροφύτου ἀπὸ τοῦ καὶ ἐφοδοῦνται.*

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον μετὰ τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

1. Ἠλικοστροφία 4. Στάθμ. .... 7. Γάντζος ... 10. ....  
2. Κονιζοῦρα 5. Φύρι ... 8. ....  
3. Φερί ... 6. Σταθάρη ... 9. ....

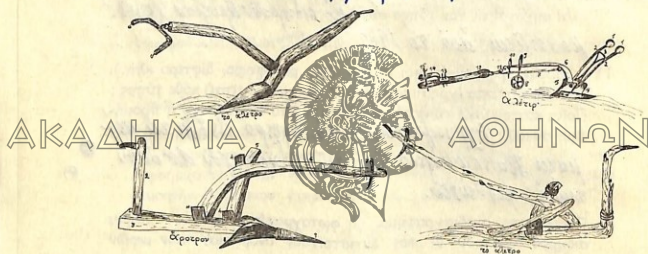


2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) *1965* .....  
3) Μηχανὴ θερισμοῦ *ἀπὸ ἐφοδοῦνται.* .....

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν) *ἦν ὑφίσταται*  
 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ *ἤρξατο ἀπὸ τοῦ 1962* .....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *Τὸ κοτσικωτὸν ἱππικὸν γαργῶν* .....

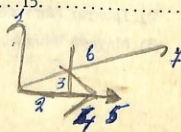
- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ; *Παραμύθη γαργῶν*



- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον<sup>(1)</sup> καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

- |                     |                    |          |
|---------------------|--------------------|----------|
| 1. <i>Ἀλαιοχέρι</i> | 6. <i>Σταβάρη</i>  | 11. .... |
| 2. <i>Κοτσικὸν</i>  | 7. <i>Κρινοῦρι</i> | 12. .... |
| 3. <i>Ξυλοῦρι</i>   | 8. ....            | 13. .... |
| 4. <i>Παράβολο</i>  | 9. ....            | 14. .... |
| 5. <i>Ἰνέ</i>       | 10. ....           | 15. .... |

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.



(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-  
θμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφή-  
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

Ἦνέ το αὐτό δι' ὅλα καὶ εἰς αὐτὴν μὲν τοιαυ-  
τῶν καὶ ἄλλων καὶ ὁμοίων



ὕνι



ἰσοκύβη-  
τος ἀρότρον

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; Ἦνέ καμνίσκου-

δὲς καὶ ἀντικατάρτι

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ αἰδήρου; καὶ τὰ ἑξῆς

καμνίσκου



ἀντικατάρτι

ἀντικατάρτι

ἀντικατάρτι

ἀντικατάρτι καὶ ξύλου καὶ καὶ αἰδήρου καὶ αἰδήρου

- 7) Ἔργαλεία διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάϊ κλπ.).....

σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάϊ



πριόνι



ἀρίδι



ἀρνάρι  
ἰσοκύβη-  
τος ἀρότρον

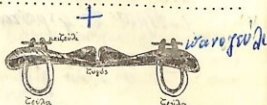


πριόνι ἢ ξυλοφάϊ (ἀρνάρι)





- 8) α) Διά τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *Ἐχρησιμοποιοῦντο βόες, ἀρχαῖοι ἡμίονοι καὶ ὄνοι.*
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἐν ; *Ἐχρησιμοποιοῦντο δύο καὶ ζεύγος ἐν...*
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *Ἦτο ἀναγκαῖον.*



Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύγες, πιζεύλια κλπ.).

*Ὁ παλαιὸς ζυγὸς εἶναι ἀμφιβῶς καὶ ἄρσεν καὶ θῆλυ.*

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαιτέρως τὴν μορφήν, τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. *Εἶναι αἱ αὐταὶ ὡς εἰς τὸν τόπον σας.*

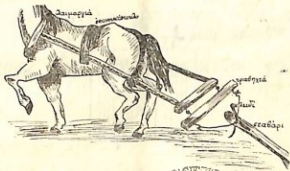
- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *Πῶς καὶ ὡς εἰς τὸν τόπον σας.*

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; *1950.*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τοῦ (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; *ὡς εἰς τὸν τόπον σας.*



εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον. *εἰς αὐτὴν ἡ αὐτὴ μετ' αὐτῆς.*  
*καὶ ἡ αὐτὴ μετ' αὐτῆς.*



ζ'. Ἀροτρίασις ( ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτῆτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπέρητες. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθειά εἰς τὸν τόπον σας. *ὄργωνε ὁ ἄνδρας, ὁ ἰδιοκτήτης τῆς τοῦ χωραφισῶν καὶ αὐτὸς ὄργωνε καὶ αὐτὸς*

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἡ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν). *ὁ δὲ γίνονται ἐν ἡμέρᾳ πέντε καὶ ἑπταμυρῇ οὐκ ἐν ὑπάρχει ἀπὸ τοῦ χρόνου οὕτως εἰς τοὺς ἐν ὁλοκληρῶν 20 χωρίων*

2) Πώς γίνεται το ζεύξιμον εις τὸ σιδηροῦν ἄροτρον...

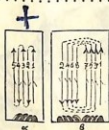
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργανον· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποῖου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

*Τὰ κατευθύνει μὲ σχοινὶ ἐπὶ εἰς τοὺς ἀγκυλῶν...  
ὡς νῦν φανεροῦται ἐκ τοῦ ζώου...*

- 4) Σχεδιάσατε πῶς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πῶς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὥς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

*ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα (α).....*

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὥς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);



Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος, σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λαορίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, ντάμις, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.); *ἔχιντο καὶ γίνονται ὡς κορυφές.....*

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λαορίς (ἢ σποριά); με αὐλακιάν; *ἐχωρίζετο με αὐλακίαν. Σήμερον με ἀραιὰ διαστήματα.....*

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιηθῇ αἶροτρον; *ἐνδομοσόν.....*

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων, με τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ, κλπ. *τὰ ἐργαζομαι παλαιὰ καὶ βαθυὰ καὶ ἡ κοφὰ πλαγίως.....*

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. *εἰς τὴν σπορὰν τῶν δημητριακῶν* .....

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *ὀργῶμαι πάλιν τὸν μάρτιον*  
*ὀργῶμαι πάλιν ὀργῶμαι. Σωάνια γίνονται. Δεῦτε-*  
*στον* .....

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

*εἰς τὴν σπορὰν καλλιεργεῖται κηπευτικῶν ἐν γίγνη*  
*εἰς τὸν* .....

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτον πὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

*ἐξ αὐτῆς ἐν ἔτος* .....

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *ἐξ αὐτῆς πάλιν μάρτιον διὰ δημητριακῶν*  
*διὰ ψυχανθῶν ὁ δὲν* .....

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ **δισάκι** εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; *ἄραρον, γυγὸς*  
*λαμβάρια* .....

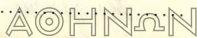
β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλει-  
ψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον  
τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; *Καὶ ἀρ. γιναι. μ.δ. γ.*

gülmə üçün ərs. lirlər

2) Γίνεται μετά το ὄργωμα ἰσοπεδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); .. *οχι. οὔτε γίνεται σωστή αὐτοπε-*  
*ρήναι... ἀπὸς ἐμψύκατος.* ..

3) 'Η σκαφή μερών του άγρου που δεν έχουν όργωθῆ (με σκαλίδα, τσαπί κ. ά.); Νά γίνη εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νά παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).



γ) Ἔργαλειά διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-  
που· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπτα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν



ἐκάστου καὶ παραθέσατε, ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) *Τὰ πλοῖ-  
α... καὶ ὁ πατέρας... εἶναι καὶ ἡ δὲ καὶ...  
μακρὸν ἰχνογραφῆσαι.*



- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργανον  
καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν  
*Ζυγὸν καὶ... καὶ... εἰς ἄρ' αἰεὶς... καὶ... εἰς ἄρ' αἰεὶς...  
καὶ...*

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπο-  
ρὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου  
εἶδους... *Ἐκαλλιεργοῦντο... καὶ... εἰς ἄρ' αἰεὶς...  
καὶ... εἰς ἄρ' αἰεὶς... καὶ... εἰς ἄρ' αἰεὶς...  
καὶ... εἰς ἄρ' αἰεὶς... καὶ... εἰς ἄρ' αἰεὶς...*

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν  
ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. *Ἐκαλλιεργοῦντο...  
καὶ... καλλιεργοῦνται... καὶ... εἰς ἄρ' αἰεὶς...  
καὶ... εἰς ἄρ' αἰεὶς... καὶ... εἰς ἄρ' αἰεὶς...*

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμή-  
λων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια, ἢ πρασιεῖς (βραγιεῖς)  
καὶ ἄλλως. *Δὲν... εἰς ἄρ' αἰεὶς... καὶ... εἰς ἄρ' αἰεὶς...*

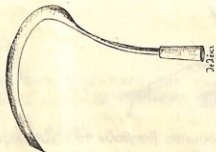
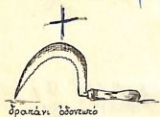
## Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

### α. Ἔργαλεϊα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.  
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)



π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) *καταρίζονται*.  
~~τὰ φάρμακα~~ *καταρίζονται*. *ἔθερίζονται* καὶ *φύονται*.  
*με δρεπάνι καυτομοιὰ τῶν καὶ φέρων*.  
*τὸν ἐκταυρόν*.



Ἐὰν ᾖσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερίσμου, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε. *Χρησιμεύει*  
*εἶναι... με δρεπάνι... με φέρον... τὸν ἐκταυρόν*.

# ΑΚΑΔΗΜΙΑ... ΔΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) *ἔθερίζονται* (ἢ *θερίζονται*) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζῶων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). *με δρεπάνι*



3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν). *ὀδοντωτή*.

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

*ἦτο... μαλακωμένη... ἐκ... φύλου... δέν... ἰδιαίτερον*  
*ὀνομασία*

*λαβὴ δρεπανιοῦ*

- 5) Ποιος κατεσκεύαζε αυτά τα θηριστικά εργαλεία (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) οι ειδωτοίχοι.....

- 6) Ἡτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερσμός μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) Ἰ.α. ἐμπνεύματα. ἐνοφθαλμοί. καὶ πύκτες  
καὶ πύ. δρυῶν. Ἰ.α. κονιερικά. ἐμριζώματα....

β. Θερισμός τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σικάλις κλπ. Καὶ τοῦτο ἔχουσιν ἐν τῷ ἐδάφει  
διὰ τὴν ἐφοικεσίαν αὐτῶν.....

- 2) Οί στάχυες που έμεναν (ή μένουν) εις τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *διν. έμενον*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ..... ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἀλλὰ πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ),  
τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίς,  
πιάσματα, χερίς, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ  
τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰς ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδά-  
φους τὰ δράγματα ; *οἱ ἄνθρωποι οἱ θηριεργαί* .....

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεῖρες) ἐπὶ τοῦ ἑδάφους.  
Πολλὰ ὁμοῦ; Ποσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πίσσμα  
τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφα-  
λαί τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ δια-  
σταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς). *Οἱ χεῖρες καὶ κε-  
φαλὴ καλῶς φαίνονται ἀνεστραφέντες πρὸς τὴν  
ἐξέλιξιν. Τὰ δάκτυλα καὶ οἱ πόδες φαίνονται καλῶς  
καὶ ἀνεστραφέντες πρὸς τὴν ἐξέλιξιν. Αἱ κεφαλαὶ  
εὐρίσκονται πάντα πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν.*

Τραγούδι θρήνου

Γενήσαν τὰ γνήσια ὁμοίωμα τοῦ θεοῦ  
διαμαρτυροῦντα διὰ τὸ γένεσθαι

Θεὸν καὶ εἰς αὐτὸν ὡς ἐν βραδίῳ  
Θεὸν καὶ εἰς αὐτὸν ὡς ἐν βραδίῳ  
ὡς ἐν βραδίῳ καὶ ἐν βραδίῳ

Ἀρχίσαντες τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν  
ΑΚΑΔΗΜΙΑ  ΑΘΗΝΑΙ

Πάτερ ὁ ἐν τῇ πόλει καὶ ἐν τῇ πόλει  
καὶ ἐν τῇ πόλει καὶ ἐν τῇ πόλει

Πᾶς καὶ εἰς αὐτὸν πένθος ὡς γένεσθαι καὶ ἐν τῇ πόλει  
καὶ ἐν τῇ πόλει καὶ ἐν τῇ πόλει καὶ ἐν τῇ πόλει  
καὶ ἐν τῇ πόλει καὶ ἐν τῇ πόλει

Γριγόριος Πατριάρχης.  
Καθολική.

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-  
λοῦνται ἀγκαλιές... Λέγονται διήθηρα.....



γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)  
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν  
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ; θερίζουν ἄνδρες  
καὶ γυναῖκες. ὧν ἔρχεται ἀπὸ ἄλλων τόπων.

2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'  
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή ; εἰς χρῆμα ἢ εἰς  
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ  
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε με τὰς πληροφορίες καὶ τὴν σχετικὴν  
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογία). —

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-  
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ  
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-  
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται  
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; ὅχι. ὡν ἔργον  
μερομισθίων εἶσθε.



- 4) 'Εδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐρ-  
δος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; ἤτοι :  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....
- 5) 'Ετραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ  
τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. ....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν,  
ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν  
τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερί-  
ζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας  
στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν  
εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι  
ἔθιμον. ....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

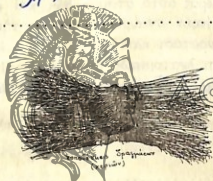
#### δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων  
σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἑσπέ-  
ρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς  
ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; Τὸ δεμάτιασμα ἐγί-  
νετο .....  
.....  
.....  
.....  
.....



2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεματίασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυν καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χειρὶς, ἀγκαλιές ; Πώς ἐδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματίων μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Τὸ δειπνᾶσθαι καὶ ἵνα ἀνδρας καὶ ἡ-  
γεῖτα φιλοῦντες. Τὰ δειπνᾶν ἐφοῦρχοντο  
αὐτὸι χλευαροῦντες ἐκείνους κατὰ ἡλικίαν ἐφοῦρ-  
χόμενοι. οὗτοι καὶ παρατάξας. ὁ δὲ ἐβόλκετο καὶ  
εἶναι θυρεὶ ἱερουζουλή, ἡ γὰρ πόλις καὶ ἐν-  
δυνατο εἰς χρεῖαν.



Σύμφωνα

AKAΔHΜΙΑ

© H N N N

3) Τα δερμάτια μετά τὸ δέσιμον ἀφήνουντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνε-  
κεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα  
δερμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθεοῦντο; *Kaz.*

ἐν ἱερῶν καὶ θεοῦ καὶ ἐκκλησιῶν ὁρίων,  
ἀρρενέων ἐκκλησιῶν καὶ πατρὶος φαντασίας  
ἐν ἱερῶν καὶ θεοῦ καὶ ἐκκλησιῶν ὁρίων.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον  
 σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς. *ἐν μαρτίᾳ  
χρῆται σάβανον ἐλλείπει ὁ καιρὸς*

- 2) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-  
μήλων ἀπὸ τοῦ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ  
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ  
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ  
φωτογραφίαν.

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθηζέτο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν  
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν  
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγένετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ  
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. *Ἐσυνθηζομεθα  
ἐξ αὐτοῦ σανὸν καὶ ἐκ αὐτοῦ ξηρὰ. Τὰ κομίζονται  
ἐν τοῖς ἀνταρτίαις καὶ ἐν τοῖς χειμῶσι. Τὰ κομίζονται  
ἐν τοῖς ἀνταρτίαις καὶ ἐν τοῖς χειμῶσι. Τὰ κομίζονται  
ἐν τοῖς ἀνταρτίαις καὶ ἐν τοῖς χειμῶσι.*
- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-  
σαν κ.ἄ.). *Ἐθερίζετο ἐν τῇ ἐσχάτῃ τοῦ καλοῦ.*

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

*Ὁ σανὸς ἐγένετο ἐκ τοῦ σανὸν. Τὸ σανὸν ἐγένετο  
ἐκ τοῦ σανὸν. Τὸ σανὸν ἐγένετο ἐκ τοῦ σανὸν.*

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-  
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-  
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) ὡς ἐπὶ τοῦ κολλημένου ἔδεντο...  
 εἰς χρεώσους καὶ ἡ διάχυσις ἐπὶ τοὺς ὀφείτας  
 καὶ ἡ ἄλλη πονηρικὴ ἡ διάχυσις καὶ βλάψις  
 τοῦ μὴ εὐρῆσαι ἢ εὐφραταὶ καὶ βλαπτικὰ ὁ ἀποθνήσκει

## Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνκεντρῶνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

Συνκεντρῶνοντο εἰς διάχυσις ἐπὶ τοῦ κολλημένου καὶ αὐτὸ ἐπὶ μετακίνησις ἐπὶ τοῦ κολλημένου...  
 αὐτὸν...

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ἀπὸ τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως; ...

τοποθετοῦνται ἐπὶ τοῦ κολλημένου καὶ ἀποσπῶνται ἀπὸ τοῦ κολλημένου...  
 αὐτὸν...

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἄλώνι; ...

ἀνέκαθεν ὅσον ἐγένετο ὁ ἀλωνισμός καὶ ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ ἄχυρα...  
 αὐτὸν...

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ...

ἔξω τοῦ συνοικισμοῦ...  
 αὐτὸν...

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;  
ἐάν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-  
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *Ἄλλα.*

*ἀνήκει εἰς ἓνα καὶ ἄλλα εἰς περισσοτέρας...  
αἰ. κοινῆς. ὁ ἀντικείμενος εἰς ἕνα ποταμὸν καὶ*

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; *Ἡρχιζε*  
*ποταμὸν καὶ 20 ἰουλίον καὶ ἐκεκίνησε ποτα*  
*τοῦ 20 ἰουλίον.*

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των): π.χ. χωματά-  
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον  
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-  
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) *Ἡ δὲ ἔκαστος ἀπὸ τῶν ἀλωνιῶν.*

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκάστου ἔτους πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ  
ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνου: καθαρισμός αὐτοῦ καὶ  
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου υπάρ-  
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν  
καὶ ἀχύρων). *Ἡ καθαρίζεται ἀπὸ τοῦ γύρου καὶ τοῦ δαπέδου.*

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-  
σμοῦ γίνεται ὥρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; *Ἡ ἐναρξίς...*

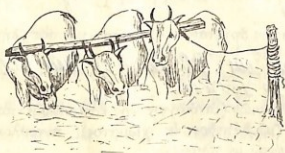
*Ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνισμοῦ ὡρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν.*

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου  
υπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-



νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

Κατ' ἄρχας... ἐλαυνόμενον... οἱ... ἀμυνόμενοι... ἔρδεις...  
ἐλαυνόμενον, ἐλόμενον καὶ ἀμυνόμενον.....



11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-  
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-  
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).  
Πολλachoῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-  
νιοῦ εὐλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὰς,  
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-  
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-  
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-  
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

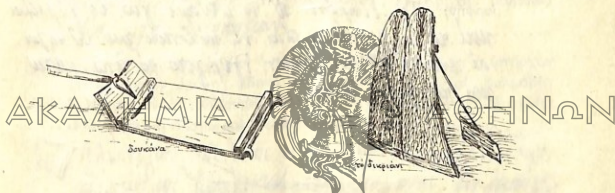
Τὸ ἀλώνισμα εἶναι... ἀμυνόμενοι... ἐλόμενοι...  
ἀμυνόμενοι... ἐλόμενοι... ἀμυνόμενοι... ἐλόμενοι...  
ἀμυνόμενοι... ἐλόμενοι... ἀμυνόμενοι... ἐλόμενοι...  
ἀμυνόμενοι... ἐλόμενοι... ἀμυνόμενοι... ἐλόμενοι...

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ  
ἀλώνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-  
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλιές,  
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους  
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ  
μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδε-  
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλιές περὶ τὸν  
λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται  
ἀκόμη) ἀλώνισμός κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-



τες και σχετικές φωτογραφίας ή ιχνογραφήματα)... Τα ζώα, όπως είναι η μαλακία, έχουν μερικές φορές...

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνατισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνατιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὺς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμολόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχιδίων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένον ζῶων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνατισμὸν των.



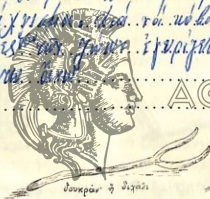
Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι, βλωλόςυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπιρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἄλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβέθια κ.ἄ.) ἤλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῶων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχυῶν τούτων; *Ἐχρημάθησαν οἱ οὗτοι*

περίστα κ.α.) πληνιζόντο δια τῶν ποσῶν ζῶων ζευγυνομένων καὶ  
περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχίων τούτων ; *Ἐχρησάμην αὖτε*  
*καὶ σβάραι . ἡδὲ ἔν. ἡ. δύο . ἑκάστη αρεσάμην . ἵππων*  
*(ἐκκλησίῃ) . ἑξήκοντα . ἑξήκοντα . καὶ ἑκατὼν . πεντακόντες*  
*καὶ ὀκτωκόντες . ὡς ἀναγράφεται ὡς αὐτῇ γυναι.*



- δ) Ἀπὸ ποῖαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποῖαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; *Ο. Α. Πικρίδης*  
*ἄρχει. πρὸς καὶ ἑπτὰ πρὸ ὥρῃ καὶ ἑστέρην*  
*ῥας. καὶ λείπειται ὥραν πρὸ καὶ δέκα. καὶ*  
*ἡλίου.*

- 12) Ποια άλλα αλγωνιστικά έργα είναι εν χρήσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον, ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):
- Τὸ διπλόσι ποῦ τὸ γινάρι για το γινάρι  
 και τὸ χιχρίκι καὶ τοῖ πόλοι καὶ αὐτὸ αὐτοῖ  
 οἱ αἰσχυροὶ καὶ φανερὶ ἐμφερίμο καὶ ἄνω κατω  
 καὶ τὸ πᾶσι ἄνω

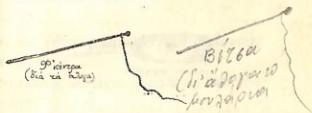
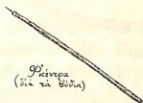


- 13) Κατά την διάρκεια του άλωνισμού ο γεωργός με το διχάλι ή το δικράνι, έρχομενος γύρω εις το άλωνι, ρίπτει εντός του κύκλου τον όποιον διαγράφουν τὰ ζῶα η̣ το άλωνιστικόν μηχανήμα τους ακό-  
πους στάχυν; . . . Γίνονται αμφίπλευ. ο' ανατίρω . . . . .

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'έντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Будущее и настоящее

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν .. *δύο εἴρη. 8. ἀπομακρύνει...*  
*Ἀπ. αὐτοῦ. 8. ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ ἀλωνιοῦ τοῦ...*  
*ἐνέχον.*



- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)  
*δύο εἴρη. ἀπομακρύνει...*

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τορπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνάραιοι καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ἀποῖσι εἶχον βοδία ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν ..  
*Ἀλωνίζαν. αἱ ἴδιαι οἱ γεωργοὶ. τοῦ ἑκτον. εἶρη.*  
*καὶ ὑπῆρχον ἀλωνισταὶ ἀπομακρύνοντες τὰ μάλαμα.*

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).  
*δύο εἴρη. μετὰ χωρισμοῦ.*

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ; ..

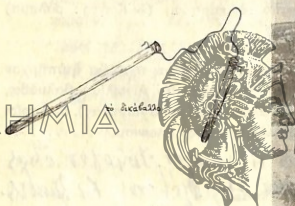
- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλὴν;  
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου  
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).....



κοπανοὶ στρογγυλοὶ



ξύλο κομμιλὸν διὰ τὸ κοπάνημα  
μικρῶν ἀμφοῦ δημητριακῶν...



Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν  
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο  
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ὁμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;  
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων  
παραγωγῶν ; .....

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.  
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι  
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;  
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ



καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) .....

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;  
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; .....

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) *ἔγινε το 1962 καὶ ἐπὶ τὴν ἐργασίαν (ἐκὸν χειρωνακικῶς) τὸν συντονισμὸν ἀντιπρόεδρος*

### β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. *ἐν ἑστέον ἐν δικριάνι ἐν Αἰτωλίᾳ ἢ ἐν Αἰτωλίᾳ ἢ ἐν Αἰτωλίᾳ ἢ ἐν Αἰτωλίᾳ*

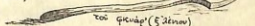
*δυναμὶς ἐν τῇ*



τοῦ δικριάνι (ἐ' ἔλεον)



τοῦ δικιργιάνι (ἐ' ἔλεον)



τοῦ ἀλλαχοῦ (ἐ' ἔλεον)

*δυναμὶς ἐν τῇ  
ἐν Αἰτωλίᾳ ἢ ἐν Αἰτωλίᾳ ἢ ἐν Αἰτωλίᾳ*

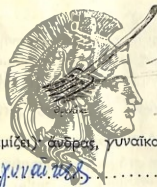
Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;  
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-  
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην  
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἐθιμον τοῦτο. *H. G. V. v.*

[illegible]

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο: φτυάρι, θρινάκι; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο. *Ἐπεικέ. ἡ. α. δ. -*

...καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος θεὸς πλην τοῦ ἑαυτοῦ ἑξουσιάζοντος καὶ ὡς ἡμεῖς ἐκείνους ἐκείνους...



Frappare

ΑΘ

ΑΘΗΝΑΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίξει) ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

\*Arises in juveniles

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχυῶν, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινες τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κοντύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνθίζεται νὰ γίνεταί δεῦτερον ἁλῶνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Πρεζβύτερο ἀποστόλου. Ὁ ἡγεμὸς αὐτῶν  
ἀποφασίζει καὶ τὸ ἐκτελεσθῆναι. —

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξὶς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλ-  
 νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-  
 ηθίζεται τοῦτο .....

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,  
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα  
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; ...

Κατὰ τὸ λιχνίσμα ἔναι ἡ ἐκκρίσις ἀσφαιμένων  
 κ.ἄ. καὶ ἀποκρίσις.

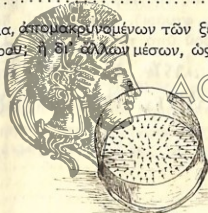
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν  
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου· ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

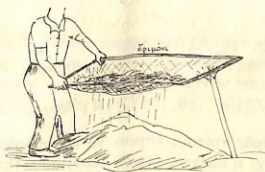
ΔΟΗΝΩΝ



κόσκινο τοῦ τοῦ Σερμάτιου



κόσκινο ἢ ἀριλόγιον



νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον  
 κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) *Χρησιμοποιεῖται τὸ...*

*πλυντήριον ἢ τὸ δριφάνι... ἔργον ἐστὶν τὸ θάλαμιον...*  
*Ζεμιναν...*

- 7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ. *Σχηματίζει σωρὸν, ὅπως...*

*ἔπειτα ἔρχεται ἐπὶ τὸν σωρὸν καὶ τὴν...*  
*τὸ κατώτερον μέρος τοῦ σωροῦ...*

- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. *δὲν μεταφέρεται...*

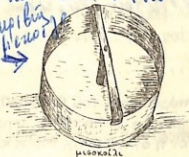
γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποῖα ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν



χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-  
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).

(εἰς α. γ.) ἀφ' ἑ. ὁ γεωργός... ἰσχυρὴ... καὶ ἰσχυρὰ... φῖνοι  
10. ἀναρτορῆτο... Μ. σ. κ. α. ἡρχιζ... καὶ... ραφῆ... μ. α. καὶ  
φῖνοι... δ. α. (ἐάσας... 15. ὁ μελὼν... ἀφ' ἑ. ὁ γεωργός  
καὶ... εἰς... ἰσχυρὴς.

ἂν καὶ ἀφ' ἑ. ὁ γεωργός  
καὶ... εἰς... ἰσχυρὴς



μυσοκόλι



κούπελος

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἁλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρῇσει παλαιότερον μετρά των δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) Ἐχρησμεύοντο... 60... 60... 60... 60...

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) Ἀποθηκεύοντο... 60... 60... 60... 60...

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; *Τὸ ἄχυρον ἔκκευ ἔρκετο ἐνὶ  
ἀνίει καὶ ἔκκευτο ἐνὶ ὕδατι*.....

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ  
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ;...

*Ὁν ἔρκετο διαμειχρὲν ἔρκετο καὶ ἔκειτο ἄνω  
ἐν μὲν ἔρκετο*.....

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-  
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχυῶν,  
τὸ ὅπριον ἀναρτάται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

*Ὁν ἔρκετο καὶ ὄντα*.....

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς τοῦ φυλάσσεται  
πρὸς ποῖαν σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *Ὁν ἔρκετο*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΧΜΙΑ

#### Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν  
τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-  
γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-  
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

*Ὁν ἔλαβαν καὶ ἔλαβαν χώραν  
ὡρὰς ἐν τῷ ὑπαιθρον καὶ ἔρκετο*.....

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; .....

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ; .....

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.  
Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος ; .....

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον δια κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ἔορκα, ᾠσματα, κρότοι, θόρυβος.  
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα .....

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-  
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) ....

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα  
τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ



ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ